

Б ъ л г а р с к а а к а д е м и я н а н а у к и т е

С ъ в е т з а и з д а т е л с к а д е й н о с т к ъ м У С н а Б А Н

О т ч е т н а С ъ в е т а з а и з д а т е л с к а д е й н о с т з а 2025 г.

През 2025 г. Съветът за издателска дейност (СИД) към Управителния съвет на БАН (УС) започна своята работа в състав:

акад. Светлана Куюмджиева – председател на СИД,

акад. Константин Хаджииванов – зам.-председател на СИД

и членове:

акад. Васил Николов, асоцииран член на СИД, акад. Красимир Атанасов, чл.-кор. Евдокия Пашева, чл.-кор. Димчо Солаков, чл.-кор. Димитър Иванов, проф. Величка Милушева, проф. Александър Тасев, доц. Елка Трайкова и г-н Димитър Радичков, директор на Издателството на БАН.

През 2025 г. Съветът за издателска дейност проведе общо 8 заседания (7 редовни и едно неписъствено).

Бяха взети следните решения:

Бяха одобрени за финансиране 3 издания (**13 137 лв.**):

- книгата „Домове на техниката в България“ с автори: акад. Васил Стурев, проф. Сашо Гергов и инж. Генчо Иванов.
- книгата проф. Павел Пенев „Военни аспекти на използването на Космоса“.
- сборника „100 години след Вазов“, със съставители доц. Елка Трайкова и доц. Александра Антонова.

Други (6750 лв.):

- за актуализиране, през първите шест месеца на 2025 г., на възнаграждението на специалистите, извършващи предпечатната подготовка на сп. „Доклади на БАН“.
- за издаването на трета и четвърта книжки на сп. „Engineering Sciences“ през 2025 г.

Бяха одобрени общо 7 монографии с национално значение и 1 един сборник с национално значение за 2024 г.:

- „Говорът на цветята. Анна Хен-Йосифова (1872-1931)“ с автор Милена Георгиева.
- „Икони от Националния църковен историко-археологически музей“ с автори: А. Куюмджиев, В. Йончева, Д. Бойкина, И. Ванев, И. Рашков, И. Гергова, М. Захариева, М. Куюмджиева, М. Стойкова, М. Колушева, Н. Неделчева, Р. Русева, Т. Бачева, Ц. Кунева Ц. Василев.
- „Произведения на Димитър Хоматиан, отнасящи се до българската история. Извори за българската история (том XIII от поредицата Гръцки извори за българската история), XXXIII (ГИБИ, XIII) с автор Илия Г. Илиев.
- „Българският език в европейския езиков ареал“ със съавтори доц. Илияна Кръпова от Венецианския университет „Ка Фоскари“ и доц. Цветана Димитрова от ИБЕ.
- „Белетристиката в архивите: подборът на факти и документи на научното изследване“, съставители: Андриана Спасова, Николай Желев, Славея Неделчева, Анна Алексиева, Бойка Илиева, Надежда Александрова.
- „Романси и сдвоения. Българска драматургия на XX в.“ с автор Николай Кирилов.
- „Влияние на COVID-19 върху човешкия капитал в България: демографски и образователни измерения“, с автори И. Зарева и А. Кирова.
- „Планинските райони на България: икономика и население“ с автор Д. Събев.

Бяха отправени предложения до Управителния съвет на БАН за промяна в съставите на Редакционни колегии на списания на БАН:

- Редакционната колегия на сп. „Списание на БАН“ на мястото на акад. Александър Петров да бъде избран акад. Иван Гранитски. На мястото на чл.-кор. Асен Гудев да бъде избран чл.-кор. Николай Габровски.
- Проф. Ергюл Таир беше освободена длъжността главен редактор на сп. „**Papers of BAS. Humanities and Social Sciences**“ по собствено желание и беше избрана проф. Йоана Спасова-Дикова от Института за изследване на изкуствата при БАН, за заместник-главни редактори – проф. д.с.н. Румяна Желева от Института за философия и социология – БАН и доц. д-р Елка Трайкова от Института за литература – БАН.
- Редколегията на сп. „Техносфера“ за заместник-главен редактор беше избрана чл.-кор. Любка Дуковска.

- Редколегията на сп. „Доклади на БАН“ на мястото на акад. Иван Иванов беше избрана чл.-кор. Нина Атанасова от Института по експериментална морфология, патология и антропология с музей при БАН.

На 27-ми март 2025 г. Управителният съвет на БАН (Протокол № 8, т. 4) избра нов състав на Съвета за издателска дейност като следва:

Проф. д. н. Емануел Мутафов, зам.-председател на БАН, Акад. Владимир Зарев, САЧК, Акад. Красимир Атанасов, ИББИ, САЧК, Чл.-кор. Димитър Иванов, ИББИ, САЧК, Чл.-кор. Николай Милошев, НИГГГ, САЧК, Проф. Оля Стоилова, ИП, Проф. Величка Милушева, ИМИ, Доц. Елка Трайкова, ИЛ, Проф. Ергюл Таир, ИИНЧ, Димитър Радичков, директор на АИ „Проф. Марин Дринов“, Даниела Василева, гл. редактор на АИ „Проф. Марин Дринов“.

Новият състав на Съвета за издателска дейност проведе общо 5 заседания (4 присъствени и 1 по електронен път).

На своето първо заседание, проведено на 9 април 2025 г., за председател на СИД беше избран проф. Емануел Мутафов, а за секретар чл.-кор. Димитър Иванов.

Бяха взети следните решения:

Бяха одобрени за финансиране 9 издания от бюджета на СИД (едно по изключение) (**41 395,67 лв.**), 2 по Програмата за монографични изследвания по българската диаспора извън политическите граници на страната (**7 054 лв.**), 1 целево от бюджета на БАН (**13 048 лв.**):

- по изключение книгата „Загадъчното геномно дълголетие“ – с автори акад. Драга Тончева и акад. Васил Стурев.
- монографията „Асасини versus Мюсюлмански братя“ с автор чл.-кор. Владимир Чуков.
- сборник „Ядрената физика във всекидневието“, с автор чл.-кор. Чавдар Стоянов
- монографична книга „Реконструктивна хирургия на мъжката уретра“ под редакцията и в съавторство с акад. Чавдар Славов
- книга „Аерокосмически технологии в борбата срещу природните бедствия“, на проф. Гаро Мардиросян
- книга „Имената на българите в Болградско (Южна Бесарабия)“ на гл. ас. Татяна Брага (по програма за издаване на монографични изследвания на българската диаспора извън политическите граници на страната).

- целево от бюджета на БАН за отпечатването на Дванадесети том „Хирургия на жлъчната система, черния дроб, панкреаса и далака“ от поредицата „Ръководство по хирургия“ на акад. Дамян Дамянов.
- книгата „Български диалектен кулинарен речник, (БДКР)“ с гл. редактор проф. Анна Кочева (по програма за издаване на монографични изследвания на българската диаспора извън политическите граници на страната).
- тематичен сборник „Разказващият човек в света на фолклора“, посветен на д.ф.н. Албена Георгиева (1954-2024) на ИЕФЕМ-БАН.
- монография „Приложна диференциална топология“ с автори: Проф. Вера Ангелова-Димитрова – ИИКТ, проф. д-р Михаил Константинов – УАСГ и акад. Петко Петков – ОИН, САЧК.
- дисертационния труд „Българският общественик и руски дипломат Найден Геров в историята на Българското възрождане“ с автор доц. д-р Антоанета Кирилова
- монографията „Геномни регулаторни мрежи при редки болести“ с автори: акад. Драга Тончева и акад. Васил Стурев,

Три предложения за финансиране бяха отклонени, сред които сборникът „Cultural Diplomacy and the Balkans & Achievements and Challenges in the present time“ на ИБЦТ-БАН, заради двойно финансиране.

Други:

- за преминаването на сп. „Природа“ – БАН в електронен вариант,
- заплатени за надграждане и добавяне на нови функции на сайта на АИ „Марин Дринов“
- за издаването на том 17 и 18 на „Дриновски сборник“ по програма за издаване на монографични изследвания на българската диаспора извън политическите граници на страната.

Предложения, отправени до Управителния съвет на БАН:

- Редколегията на сп. „Техносфера“ да бъдат избрани проф. Ирина Радева и доц. Кремена Дедеянова.
- Одобри се включването на сп. „Engineering Sciences“ в списъка на периодичните издания с общоакадемично финансиране

Съветът за издателска дейност единодушно взе следните решения:

1. Утвърждава лимит от 5000 лв. за финансиране на издания, с изключение на списания на БАН (и в извънредни случаи до 7000 лв.), както и ограничение на тираж до 200 броя.
2. Издания, предложени от Научните съвети на институти на БАН, да бъдат съфинансирани от тях с поне половината от исканата сума.
3. Да бъдат финансирани до две заглавия от институт на година.
4. Приети единодушно Критерии за включване на научно списание в списъка на периодичните издания с общоакадемично финансиране, които са достъпни на сайта на СИД.
5. Реши единодушно, че в Правилника за дейността на СИД не е предвидено участието на „асоциирани членове“.
6. Утвърди бюджет на списанията с общоакадемично финансиране за 2025 г. в размер на 88 596, 60 лв.
7. Утвърди Етичен кодекс на Издателството на БАН

Конкретиката на Отчета се съдържа в протоколите на 8-те заседания на СИД; финансовата страна е в Отчета на Издателството на БАН „Проф. Марин Дринов“.

Изготвил отчета:

Проф. д. н. Емануел Мутафов,
Председател на СИД